

Příloha k protokolu o SZZ č.
Vysoká škola: **Jihočeská univerzita v Č. Budějovicích**
Filozofická fakulta
Ústav bohemistiky

Jméno: **Bc. et Bc. Lucie Dušková**

Datum odevzdání posudku: **13. 6. 2017**

Obor: **Bohemistika navazující**
Vedoucí diplomové práce:
PhDr. Štěpán Balík, Ph.D.

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

PŘÍJMENÍ A PŘEZDÍVKY V PACOVĚ

Stejně jako ve své bakalářské práci se Lucie Dušková zabývá ve své práci diplomové pacovskými příjmeními a přezdívkami. Jak konstatuje v samotném úvodu sama autorka, antroponomastický materiál sebraný v tomto menším městě na západě Českomoravské vrchoviny je natolik obsáhlý, že nebylo možné jej vyčerpat v práci bakalářské. Přestože si Dušková za cíl kladla představit celistvější obraz zkoumaných pacovských onym, nebyla schopna však ani nyní veškerý materiál zpracovat.

Svým způsobem to zapříčinila její efektivita při sběru přezdívek pomocí Facebooku a také snaha o obsáhlou etymologickou analýzu, a to zvláště příjmení. Diplomantka si ne zvolila jednoduchou cestu. Jednak se chtěla vyhnout opakování svých zjištění z práce bakalářské, jednak nechtěla jen reprodukovat dosud publikované závěry ze sekundární literatury (zde zvláště Moldanové a Matesa). Dušková tak často představuje vlastní možný výklad, konstatujíc: „Uvědomujeme si, že etymologický výzkum má v tomto případě své hranice. O motivacích, o nichž se můžeme pouze domnívat, že přispěly ke vzniku daných příjmení, proto hovoříme jako o potencionálních či pravděpodobných.“ (s. 10n.) Její výklad se sice někdy pohybuje na hranici možného, většinou však stále v mezích dosavadních poznatků historickosrovnávací jazykovědy a pravděpodobnosti etymologického příběhu. Ke cti diplomantky lze vyzdvihnout její snahu inovovat „zaběhnutý“ výklad a přinést alespoň částečný posun. Je to však postoj riskantní a ne vždy autorce přinesl kýžený výsledek. Dušková se mnohostí výkladu mj. vystavila problému, jak daný materiál roztrdit. Ve svém důsledku by dělení do jednotlivých kategorií postrádalo smysl, neboť by mnohá příjmení mohla být zařazena do více, ne-li do všech typů. Z tohoto důvodu je skutečně nutné řadit onyma jen do omezeného počtu kategorií.

Z textu je patrná důkladná přípravná práce spjatá se sběrem materiálu. Na rozdíl od jiných prací se autorka vyhýbá metodě přímého pozorování a v případě příjmení vychází z matričního výpisu, v případě přezdívek ze zmíněné facebookové stránky, která byla pro tento účel založena. Zde však shromažďuje nejen podobu samotných přezdívek, ale také s pomocí přispěvatelů definuje jejich výklad. Takovou formu řízeného dialogu se všemi přispěvateli lze považovat za novou metodu při získávání, ověřování a interpretaci antroponomastických dat.

Zajímavým postřehem v souvislosti s příjmeními motivovanými nářečními výrazy je například autorčin komentář ohledně dnešní lokalizace takového typu onyma (s. 87). Dušková si klade otázku, zda taková příjmení jsou stále příznaková jen pro danou lokalitu, nebo zda došlo k jejich rozšíření do jiných oblastí.

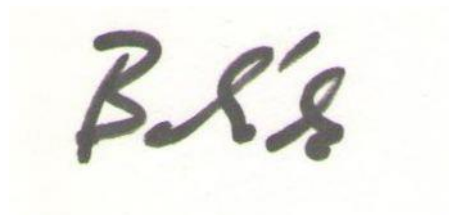
Za výtečné považuji srovnání jejich závěrů se závěry Mgr. Dubské (DP) v případě přezdivek. Dušková vzájemně porovnává výskyt přezdívek ironických, tajných, a také např. dědičných (s. 90). Diplomantka také potvrzuje výsledky předchozích antroponomastických sond o převažujících mužských přezdívkách (zde 76 % z celkového počtu).

Mám jen dva drobné dotazy. *V závěru autorka tvrdí: Cílem práce bylo dokončit rozpracovaný antroponomastický výzkum, a podat tak zprávu k dějinám antroponomastiky Pacova.* (s. 85) Dušková však analyzuje současný stav pacovských onym, a tedy jde o přístup veskrze synchronní, a ne diachronní, jak zde předestírá. Mohla by diplomantka ještě vysvětlit, co onou větou skutečně myslela? Další otázka se týká formální stránky přezdívek. Jsou současné přezdívky ovlivněny nějakým cizím jazykem (např. *Bejby, Ťuky* aj.) Jakých jazykových rovin se tento jev týká?

Autorčin text je napsán přehledným výkladovým stylem téměř bez pravopisných chyb. Velmi pečlivě je také naformátován. Jsem pevně přesvědčen, že diplomová práce Lucie Duškové přispěla k poznání antroponym ve městě Pacov a že je a bude příspěvkem k vytváření lokální hrdosti v její „malé vlasti“.

Práci rád doporučuji k obhajobě.

Klasifikace: **výborně**

.....
podpis vedoucího diplomové práce

V Českých Budějovicích dne 13. června 2017

Stupeň klasifikace:	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------	---------	-------------	-------	-----------

*) Nehodící se škrtněte